

Magánszemélyek nyilvántartási kötelezettsége

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 14. § (1) bekezdése meghatározza azt, hogy mit értünk adókötelezettség alatt. Az adókötelezettség fogalomkörébe tartozik az adómegállapítás, bevallás, adó- és adóelőlegfizetés, bizonylat kiállítás és megőrzés, **nyilvántartásvezetés**, adatszolgáltatás, adólevonás és adóbeszedés. Az adókötelezettségek közül a személyi jövedelemadó rendszerében meghatározó a nyilvántartási kötelezettség. Ez a kötelezettség azért is fontos az Szja törvény hatálya alá tartozó magánszemélyek esetében, mert ők nem kötelezettek a számviteli törvény alkalmazására.

A nyilvántartásokkal kapcsolatos tudnivalókat az Szja törvény 9/A. §-a és az 5. számú melléklete tartalmazza. A magánszemély köteles időrendben, folyamatosan, ellenőrizhető módon nyilvántartani és rögzíteni minden olyan adatot, amely az adókötelezettsége teljesítéséhez szükséges.

A nyilvántartásban csak bizonylat alapján lehet adatot rögzíteni, módosítani és törölni. A bizonylat alakilag és tartalmilag hiteles dokumentum, irat, amely megfelel az Szja törvényben meghatározott valamennyi feltételnek, és az adókötelezettség teljesítése szempontjából szükséges adatok feltüntetésre kerülnek magyar nyelven.

A bizonylat alakai és tartalmi hitelességét, amennyiben saját bizonylatról van szó, az aláírás adja meg. A bizonylaton adatot csak a kiállító és csak akkor módosíthat, ha a módosítás a bizonylat valamennyi példányán hitelt érdemlő módon megtörténik. A bizonylatot – még a rontott példányt is –, valamint a nyilvántartást meg kell őrizni az adó megállapításához való jog elévülé- séig (öt évig).

A bizonylatnak legalább a következő adatokat kell tartalmaznia:

- megnevezés;
- sorszám vagy más azonosító;
- a magánszemély neve, állandó lakóhelye (székhelye telephelye), valamint adóazonosító száma;
- a kiállító neve, állandó lakóhelye (székhelye, telephelye) valamint, - ha rendelkezik ilyennel - adóazonosító jele, adószáma, ha a kiállító nem azonos a magánszeméllyel;
- a kiállítás időpontja;
- a gazdasági esemény leírása, megjelölése;
- a nyilvántartásba való rögzítés időpontja;
- minden olyan adat, amely szükséges az adókötelezettség teljesítéséhez;

A személyi jövedelemadóban a nyilvántartásoknak két csoportja van, az alapnyilvántartások és a részletező nyilvántartások.

Az alapnyilvántartások a pénztárkönyv vagy naplófőkönyv, a bevételi

és költségnyilvántartás, valamint a bevételi nyilvántartás. A részletező nyilvántartások a vevőkkel szembeni követelések nyilvántartása; a szállítókkal szembeni tartozások nyilvántartása; tárgyi eszközök nyilvántartása, beruházási és felújítási költségnyilvántartás; értékpapírok, értékpapírra vonatkozó jogok nyilvántartása; munkabérek, más személyi jellegű kifizetések és a vállalkozói kivét nyilvántartása; gépjármű-használati nyilvántartás; hitelbe vagy bizományba történő értékesítésre átadott, átvett áruk nyilvántartása; egyéb követelések, kötelezettségek nyilvántartása; selejtezési nyilvántartás; alkalmi foglalkoztatás nyilvántartása; leltár és alvállalkozói nyilvántartás.

Az alapnyilvántartások valamelyikét vezetni kell az önálló tevékenységből bevételt elérő magánszemélynek, a részletező nyilvántartások valamelyikének vezetése csak akkor kötelező, ha a jövedelemszerző tevékenységgel kapcsolatos.

A nyilvántartási kötelezettség teljesítése az adózó érdeke alapvetően, hiszen csak ekkor tud megbízhatóan tájékozódni a tevékenységéről, de nagyon fontos az ellenőrzés szempontjából is, mert ellenőrizni csak a nyilvántartások pontos, megbízható vezetése mellett lehet.